

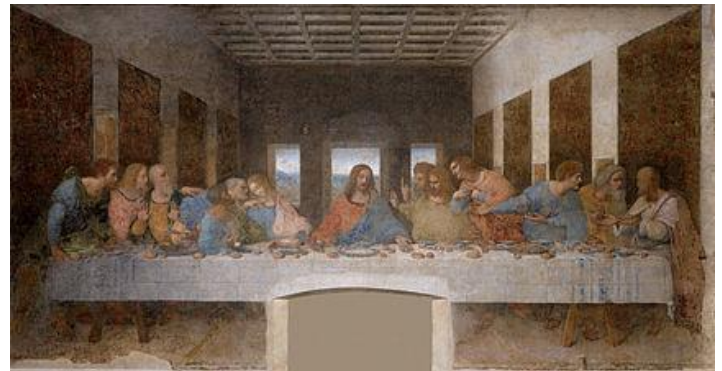
MESSU – mielen ja ruumiin levon sinfoniaa Kristuksessa

RIPPIKOULAISEN KYSYMYKSIÄ

Eräs rippikoululainen esitti minulle jokin aika sitten kysymyksen: ”Miksi jumalanpalveluksissa täytyy käydä? Niissä on niin tylsääkin.” Muistan itse samanikäisenä ajatelleeni samoin. Pakolliset rippikoulukirkkokäynnit tuntuivat usein pitkästyttäviltä. Papin puheet tuntuivat liian monimutkaisilta, jotta niitä olisi jaksanut pidemmän päälle kuunnella eikä niissä useinkaan ollut mitään tarttumapintaa omaan elämään. Useimmat virret olivat myös outoja ja väki kirkossa oli vanhaa. Muistan, että kirkossa istuessani odotin aina kahta asiaa: Ensinnäkin sitä, minkä nimisiä on kastettu ja minkä ikäisiä on kuollut. Toiseksi taas sitä, koska on ehtoollisen aika. Ehtoollisella koin jotakin sellaista juhlallisuutta, joka kosketti itseäni. Ja niin on tänäkin päivänä. Messun keskus on ehtoollinen. Se on itselleni merkityksellisin, rakkain. Ja siitä käsin on hyvä lähteä matkalle, jossa allekirjoittanut pohtii nykyistä suhdettaan jumalanpalvelukseen kuvien ja tekstien kautta.

EHTOOLLINEN – MESSUN SYDÄN

Leonardo da Vinci: Pyhä ehtoollinen v. 1498

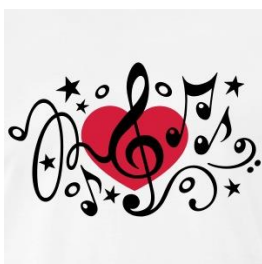
Leonardo da Vincin maalaus *Pyhä ehtoollinen* tiivistää ehtoollisen olemuksen täydellisesti. Kristus on todellisesti läsnä ehtoollisella. Jeesuksen opetuslapset eivät olleet mitään moitteettomia uskonsankareita vaan tuiki tavallisia ihmisiä. Joukkoon mahtui Jeesuksen kieltänyt Pietari, hänet kavaltanut Juudas sekä Sebedeuksen pojat Johannes ja Jaakob, jotka hamusivat kunniapaikkoja taivaan valtakunnassa. Ja juuri näiden kanssa Jeesus halusi jakaa yhteisen aterian ja viettää ehtoollista. Ehtoollinen onkin ateria, johon jokainen on tervetullut juuri sellaisena kuin on – omien ilojen ja surujen kanssa. Se on ateria, jossa Kristuksen rakkaus yhdistää niin yksilötasolla Kristuksen ja ihmisen kuin kollektiivisesti koko seurakunnan ja Kristuksen toisiinsa. Se on mielen ja ruumiin lepoa Kristuksessa.

KASTEEN ARMOON TURVAAMINEN – PERUSTA, JOLLE MESSU RAKENTUU

Kun puhutaan messusta, puhutaan myös kasteesta joko eksplisiittisesti tai implisiittisesti. Kasteen armoon turvaaminen – siis se, että juuri minut on kasteen välityksellä kutsuttu Jumalan lapseksi, Jumalan armoon ja huolenpitoon, on itselleni päivä päivältä merkityksellisempi asia. Kaste saa ja pitää näkyä jumalanpalveluksessa.

LITURGINEN MUSIIKKI – OVI KOKEMUKSELLISUUTEEN, OVI MYSTIIKKAAN

Musiikki on koko messun kantava voima. Liturginen laulu, psalmit, virret, urkumusiikki – säveliin puettu sana sisältää koko inhimillisen kokemustodellisuuden, ihmisen elämänsä kaikissa muodoissaan. Musiikkiin on helppo tarttua: se lohduttaa ja siitä saa voimaa, siihen on helppo samastua, se avaa tien Pyhän kokemiselle.

RUKOUS – JUMALA JA MINÄ, JUMALA JA ME

Martin Lönnebon rukoushelmet

Messun rukouselämä on moniulotteista. Olemme yksin Jumalan edessä, olemme yhteisönä Jumalan edessä - rukoilemme yksin ja rukoilemme yhdessä. Itse ajattelen, että messu on alusta loppuun saakka yksi iso rukous. **”Sinä olet rajaton, Sinä olet lähellä, Sinä olet valo ja minä olen Sinun.”** (Lönnebon Jumalahelmen rukous)

SAARNA - MESSUN RUUSU TAI RISU

Uudenkaupungin vanhan kirkon saarnastuoli

Saarnoja on monenlaisia: on hyviä ja huonoja, ihastuttavia ja vihasuttavia, elämänmakuisia ja elämästä vieraantuneita, tässä hetkessä eläviä ja menneessä vellovia, onnistuneita ja onnettomia. Saarnaaminen jos mikä, on todella taitolaji. Taitavasti kirjoitetut lauseet ja jäsennellyt ajatukset eivät ole hyvän saarnan tae, jos se luetaan suoraan paperista. Raskainta on kuunnella saarnaa, jossa toistellaan mekaanisesti ”Jeesus on kuollut syntiemme tähden”-tyyppisiä itsestäänselvyyksiä, joita ei lähdetä millään tavalla avaamaan. Raskasta on myös kuunnella saarnaa, jossa raippa viuhuu, kipinät lentävät ja armon sekä toivon näköalat puuttuvat. Hyvä saarna on sellainen, joka on hyvin jäsennellyt, verbaalisesti mielenkiintoisesti esitetty, havainnollistava ja kontekstin huomioonottava. Se ei ole suoraan paperista luettu. Itse saarnaajana

tykkään käyttää monentyyppisiä metodeja kuten narraatiota, visuaalisuutta ja musiikkia. Saarnaamisessa tärkeää on myös sanaton kommunikointi: puheen rytmitys, tauot, vuorovaikutuksen syntyminen seurakunnan ja saarnaajan välillä, ilmeet ja eleet. Vaikka saarnaamisessa toki voi kehittyä, olen sitä mieltä, että myös henkilön persoonalla on suuri merkitys: karismaa joko on tai sitten ei.

LEVOLLINEN ILMAPIIRI JA VUOROVAIKUTUS – MESSUN ABC

Alexandra Frosterus-Sältin: Jeesus siunaa lapsia v. 1897

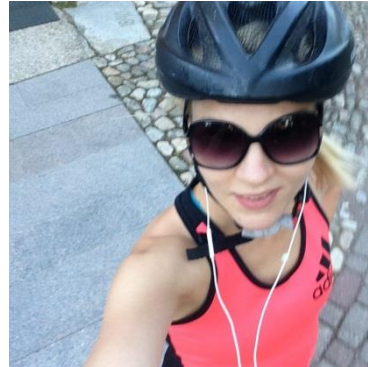
Messussa tärkeää on se, että ilmapiiri on sellainen, että kuka tahansa voi huoletta osallistua jumalanpalvelukseen juuri niiden ajatusten ja kysymysten kanssa, joita hänellä on. Että on vapaus ajatella, ettei ole pakkoa mihinkään. Aito ja lämmin vuorovaikutus papin ja seurakunnan välillä syntyy katsekontaktista, sanoista, joiden takana pappi seisoo, eleistä, ilmeistä, non-verbaalisesta viestinnästä ja empatiakyvystä.

AVAIN RIPPIKOULAISEN KYSYMYKSEEN

En enää muista, mitä vastasin tuolle rippikoululaiselle, joka penäsi, miksi jumalanpalveluksissa täytyy käydä ja koki ne tylsiksi. Itse otin kuitenkin kysymyksen vakavasti ja tartuin siihen. Viime syksystä lähtien seurakunnassamme on alettu viettää Nuorten messuja. Messut toteutetaan yhdessä nuorten kanssa heidän kokemusmaailmastaan käsin. Ehkä siinä olisi eräs avain kysymykseen. Toinen voisi olla tositarina työstä, joka rippikouluikäisenä kirkon penkissä repi virsikirjan tyhjiä sivuja itselleen nenäliinaksi ja joka tällä hetkellä toimii Uudenkaupungin seurakunnan pappina. Ajatukset ja näkemykset voivat siis muuttua – näin ainakin omalla kohdallani!

TIETOA KIRJOITTAJASTA

Hei,

olen Aino Savolainen, uusikaupunkilainen pappi, kahden pojan äiti ja vaimo. Rakastan työtäni: kohtaamisia ihmisten kanssa niin arjessa kuin juhlassa – ilossa ja surussa. Vapaa-ajalla puuhastelen lasteni kanssa. Sen lisäksi pyrin liikkumaan mahdollisimman paljon: juoksen, pyöräilen ja käyn salilla.